

۸۹۳۱ - ۶۷۲۱ : تاریخ اسلام و سیرت ائمه اطهار و شیعه
 و بیگانه مسلمانان و غیره و این کتاب در دو جلد نوشته شده است
 ۱۸۷۱ : تاریخ اسلام و سیرت ائمه اطهار و شیعه
 ISBN: 978 - 964 - 335 - 230 - 2
قومیت ملیت و اندیشه فراملی
 در اندیشه امام خمینی (س)
 ISBN: 978 - 964 - 335 - 230 - 2
 ۹۷۸ ۹۶۴ ۳۳۵ ۲۳۰ ۲

قومیت ملیت و اندیشه فراملی

در اندیشه امام خمینی (س)

تبیان

آثار موضوعی

دفتر سی و چهارم

pub@imam-khomeini.ir

فهرست منابع

فهرست منابع

سرشناسه : خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸.
 عنوان و نام پدیدآور : قومیت، ملیت و اندیشه فراملی از دیدگاه امام خمینی(س) / تحقیق مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س).
 مشخصات نشر : تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، ۱۳۸۱.
 مشخصات ظاهری : ه. ۱۴۴ ص.
 فروست : تبیان آثار موضوعی: دفترسی و چهارم.
 شابک : ISBN: 978 - 964 - 335 - 530 - 2
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۲۹ - ۱۴۴؛ همچنین به صورت زیر نویس.
 موضوع : خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ -- پیامها و سخنرانیها - نظریه درباره ملی‌گرایی - نظریه درباره وحدت اسلامی / اسلام و ملی‌گرایی.
 شناسه افزوده : مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، معاونت پژوهشی.
 رده‌بندی کنگره : ۹ ق ۷ م / ۵ / ۱۵۷۴ DSR
 رده‌بندی دیویی : ۹۵۵ / ۰۸۴۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۱ - ۱۰۴۲۵

کد / م ۱۴۹۲

قومیت، ملیت و اندیشه فراملی از دیدگاه امام خمینی(س) - تبیان آثار موضوعی (دفترسی و چهارم)
 تحقیق و نشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و نشر عروج

چاپ سوم: ۱۴۰۳ : ۵۰۰ نسخه

قیمت:

101027000200701

فوست بلیت و اندیشه فرو سز

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۲۸۰۱

• کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

حکومت واحد جهانی استقرار یابد.

آنچه مسلم است مفهوم ملیت در طی زمان دچار تحول شده و معانی متفاوتی به خود گرفته است. واژه «ملت» در ابتدا مترادف با کیش و شریعت، آیین و مذهب بکار رفته و به بیرون یک دین و مجموعه افرادی که دارای یک آیین باشند نیز اطلاق گردیده است. عدم پای بندی مذهب به مرزهای ملی، عامل بسیار مهمی برای تحقق وحدت و همبستگی میان چند ملت است به همین جهت دامنه آن وسیع تر از حوزه یک ملت بوده

فهرست اجمالی

صفحه	عنوان
الف - ه	مقدمه

بخش اول: ملیت و قومیت

۳	مفهوم ملی گرایی
۵	ریشه و منشأ ملی گرایی و قوم پرستی
۱۵	تبعات و پیامدهای سوء ملی گرایی
۱۹	اسلام و ملیت و قومیت

بخش دوم: مسلمانان و مستضعفان جهان

در اندیشه فراملی امام خمینی (س)

۴۱	نگرش امت مداری به مسائل جهان اسلام
	نگاه فراملی به نهضت مسلمانان و مستضعفان جهان
۱۰۴	در برابر کفر و استکبار

فهارس:

۱۱۹	فهرست تفصیلی
۱۲۹	فهرست مآخذ
۱۴۵	فهرست منابع

خسبی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۹ - ۱۳۶۸
قومیت، ملیت و اندیشه فرمانبر از دیدگاه امام خمینی / تحقیق مؤسسه تعلیم و
نشر آثار امام خمینی
تهران: مؤسسه تعلیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۱
ف. ۱۲۲ ص
تیبان آثار موضوعی، دفتر سی و چهارم
ISBN: 978 - 964 - 335 - 530 - 2

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
زیرموضوع
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
یادداشت

مقدمه

قومیت و ملیت در قرن بیستم از مفاهیم اصلی علوم اجتماعی به شمار رفته و تا امروز به صورت موضوعی اساسی در مطالعه و پژوهشهای کاربردی باقی مانده است. آنتونی گیدنز* جامعه‌شناس نامدار انگلیسی قومیت را مجموعه‌ای از هنجارها و ارزشهای فرهنگی که اعضای یک گروه مین را از دیگران متمایز می‌کنند برشمرده؛ این در حالی است که ملت در جهان امروز به عنوان مردم یک کشور با حدود جغرافیایی و مرزهای شناخته شده بین‌المللی اطلاق می‌گردد. و این حق را نیز دارد تا خویش را به صورت یک دولت متجلی نماید و به عنوان مهمترین واحد سیاسی تلقی شود.

صرف نظر از معیارهای ملت و یا دولت ملی، اکثر انسان‌شناسان، مفهوم مدرن ملیت را در مقایسه با مفهوم قومیت - که نوعی پنداشت و باور جمعی به گذشته‌ای مشترک در فرآیند زمانی طولانی است - یک مفهوم عمدتاً ابداع شده می‌داند، چه پیش از پیدایش آگاهی ملی جدید، آنچه در میان گروههای بشری شایع بوده، آگاهی قومی بوده است. آگاهی قومی بیشتر جنبه آگاهی به تعلق فرهنگی داشته تا تعلق به ملت و دولت ملی جدید.

در دوران کنونی با توجه به گسترش روابط اجتماعی، اقتصادی و... در سراسر جهان ظهور یک نظام جهانی و یا به عبارت ساده‌تر یک جامعه واحد جهانی که براساس آن

*. Giddens, Anthony.

جهان به صورت یک نظم اجتماعی واحد در نظر گرفته شود دور از انتظار نیست و چه بسا واحد سیاسی عظیمتر و فشرده‌تری جانشین ملتهای امروزی گردد، و حتی یک حکومت واحد جهانی استقرار یابد.

آنچه مسلم است مفهوم ملیت در طی زمان دچار تحول شده و معانی متفاوتی به خود گرفته است. واژه «ملت» در ابتدا مترادف با کیش و شریعت، آیین و مذهب بکار رفته و کم‌کم به پیروان یک دین و مجموعه افرادی که دارای یک آیین باشند نیز اطلاق گردیده است. عدم پای‌بندی مذهب به مرزهای ملی، عامل بسیار مهمی برای تحقق وحدت و همبستگی میان چند ملت است به همین جهت دامنه آن وسیع‌تر از حوزه یک ملت به شمار می‌رود.

با انحطاط مپاوری عثمانی و از بین رفتن تدریجی نظام استعماری کهن، ملت‌گرایی و ملیت‌ستایی مدرن به پیشه در قرون هجدهم و نوزدهم دارد. تحت تأثیر نهضت‌های انقلابی و ملی وارد مرحله جدیدتری در قرن بیستم شد، که در نتیجه آن، مناقشه‌ای ایدئولوژیک میان قومیت، ملیت و اسلام پدید آمد. از سوی دیگر پدیده اترانسینونالیسم نیز که بعد از جنگ بین‌المللی با پیشینش جایزه ملل در ۱۹۱۹ زمینه تجربی و عملی یافته بود تا حدودی توانست به حفظ و تقویت امنیت بین‌المللی و حتی تشکیل نوعی حکومت جهانی کمک نماید. این نظریه، گرچه خرافات رابطة بیشتری میان فرد و دیگر ملتهای جهان است امام با عقیده جهان وطنی یکی نیست.

در واقع آنچه در جهان امروز اهمیت دارد نوع مدیریتی است که بتواند با ایجاد پیوند میان قومیت و ملیت از یکسو و استفاده از ابزارهای موجود فراملی از سوی دیگر در راستای تحقق آرمان توحیدی و وحدت اسلامی گام بردارد.

بی‌شک نظام جمهوری اسلامی ایران در پرتو انقلاب اسلامی با رهبری پیامبرگونه امام خمینی (س) موجب شد تا بسیاری از مفاهیم اصیل اسلامی احیاء و امت اسلام هویت اسلامی خود را باز یابد که این می‌تواند نقطه عطف یک تحول عظیم باشد. البته از آنجا که جهانیان این نظام نوپا را در قالب یک دولت ملی نظاره می‌کنند، یک بازسازی وفادارانه از ملت‌گرایی مورد تأیید حضرت امام - و در واقع اسلام - در این زمان نه تنها

مفید و ضروری است بلکه امری فوری تلقی می‌گردد.

عقاید اصولی امام خمینی (س) به عنوان بنیانگذار جمهوری اسلامی و دستاوردهای ایشان بویژه در طول ده سال تجربه دولت سازی می‌تواند و باید بستر اصلی هر نوع معماری نظری از این دست واقع شود.

خط مشی امام از آغاز نهضت اسلامی مبتنی بر اندیشه وحدت اسلامی و نگرش امت‌مدارانه به مسائل جهان اسلام بود و پیروزی انقلاب اسلامی در ایران نقطه عطف این آرمان توحیدی بشمار می‌رود؛ چه امام این خط‌مشی را با وحدت کلمه و ایجاد وحدت ملی در ملت ایران آغاز نمود تا مقدمه‌ای برای انقلاب وحدت‌بخش و خیزش سراسری همه مسلمانان و مستضعفان جهان به منظور دفاع از منافع جهانی اسلام باشد. تأکید ایشان بر نفی سلطه مستکبرین جهان‌خوار بویژه «شیطان بزرگ امریکا» و «غده سرطانی اسرائیل» در مواضع اسلامی در همین راستا است.

حضرت امام (س) برای پیشبرد اهداف جهانی اسلام و تحقق امت واحد اسلامی هرگز پایبند به محدودیت‌های ملی نبود. از نظر ایشان - برخلاف نظر ملی‌گرایان و شبه‌روشنفکران مذهبی - گسترش نفوذ اسلام در کل جهان به عنوان یک راهبرد بزرگ در سیاست خارجی نظام محسوب می‌گردد. و به همین دلیل همواره مصالح اسلام و مسلمانان را در کنار مصالح و منافع ملی قرار داده و مسئولیت در مقابل مسائل و مشکلات جهان اسلام را که به تصریح قرآن «امت واحده» هستند، یک اصل مسلم اسلامی و انسانی تلقی کرده‌اند. امت اسلامی در اندیشه امام شامل همه مسلمانانی است که فرای مرزهای جغرافیایی و اختلافات نژادی و زبانی و قومی قرار می‌گیرند و فارغ از هر مذهب، پیرو دین اسلام هستند.

طرح مفاهیمی همچون «امت اسلام»، «بسیج جهانی مستضعفین»، «ید واحده» و «اخوت» بین مسلمانان، احیای فلسفه واقعی کنگره عظیم حج، اعلام روز جهانی قدس، واکنش سریع و صریح نسبت به «توطئه آیات شیطانی»، نامه تاریخی به گورباچف و در نهایت وصیتنامه سیاسی - الهی ایشان همه و همه حاکی از نگرش امت‌مدارانه به مسائل جهان اسلام است. این مهم جز با نگاه فراملی که مصالح امت را فراتر از مصالح ملی

دانسته و در یک مرزبندی جدید، اسلام را در مقابل کفر و الحاد قرار داده باشد میسر نیست، هر چند که این نگاه با جوهر کلاسیک ملی‌گرایی در تعارض است. نگرش امام به قومیت، ملیت و اندیشه فراملی از ظرافت خاصی برخوردار است، ایشان تا هنگامی به قومیت، حب وطن و احساسات پاک ملی‌گرایانه ارجح می‌نهند که در قالب یک ایدئولوژی در مقابل اسلام قرار نگرفته باشد، در غیر این صورت با آن به شدت برخورد کرده و از خود موضع نشان می‌دهند. بنابراین ایشان قومیت و ملیت را تنها در حدود اسلام و در سایه تعالیم آن می‌پذیرند.

امام با آگاهی از پیامدهای سوء ملی‌گرایی - که بریده از باورهای دینی بود - و با بهره‌مندی از ابزارها و امکانات موجود توانست با بیدارگریهای خود، همه مسلمانان و مستضعفان را حول محور اسلام بسیج کرده و گامی مؤثر در جهت آرمانهای الهی خویش بردارد.

ویژگیهای این مجموعه

۱. این مجموعه که در گروه علوم اجتماعی حوزه معاونت پژوهشی مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام (س) استخراج و تنظیم شده، مشتمل بر دو بخش است.
۲. در تنظیم قطعات منتخب داخلی هر یک از فصول و عنوانهای فرعی، ترتیب و توالی تاریخی صدور آنها از طرف حضرت امام ملاک بوده؛ نه توالی منطقی مطالب.
۳. برای هر یک از قطعات منتخب، جمله یا عنوانی - در نظر گرفته شده است که عبارت آن لزوماً عین عبارت حضرت امام نیست؛ بنابراین، محققان - مترجم توجه داشته باشند که این عنوانها نباید به حضرت امام منتسب گردد.
۴. فهرست تفصیلی در پایان این مجموعه آورده شده که راهنمای مناسبی برای دسترسی به مطالب مورد نیاز محققان است.

در پایان، لازم می‌دانیم از تلاشهای بی‌شائبه آقایان: دکتر رامین خانگی و محمود دارینی که تدوین این مجموعه با همت آنان به ثمر رسیده است و همچنین کلیه افرادی که ما را در مراحل استخراج، تنظیم، نمونه‌خوانی،

حروفچینی، ارزشیابی و غیره یاری داده‌اند تشکر کنیم.

معاونت پژوهشی
مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (س)

این آرزو که در این کتاب به بیان آمده است، می‌تواند به عنوان یک راهنما برای کسانی که می‌خواهند در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند، بسیار مفید باشد. امید است که این کتاب بتواند در گسترش آشنایی مردم با اسلام و احکام آن، نقش بسزایی ایفا کند. همچنین می‌تواند به عنوان یک منبع معتبر برای کسانی که می‌خواهند در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند، بسیار مفید باشد.

حضرت امام (س) در بیان اهداف جهانی اسلام و تشریح کتب واحد اسلامی هرگز بایستد به محدودیت‌ها محدود شود. از نظر ایشان - بر عهده همه انسانیت است که در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند. این کتاب می‌تواند به عنوان یک راهنما برای کسانی که می‌خواهند در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند، بسیار مفید باشد. همچنین می‌تواند به عنوان یک منبع معتبر برای کسانی که می‌خواهند در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند، بسیار مفید باشد.

این کتاب می‌تواند به عنوان یک راهنما برای کسانی که می‌خواهند در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند، بسیار مفید باشد. همچنین می‌تواند به عنوان یک منبع معتبر برای کسانی که می‌خواهند در زمینه‌های مختلف از اسلام آشنایی بیشتری داشته باشند، بسیار مفید باشد.

www.ketab.ir